

Isten akarata szerint hirdetői és őrei az Isten íratlan, vagyis természeti és írott, vagyis kinyilatkoztatott erkölcsi törvényeinek, kivált a tízparancsolatnak. Ehhez képest Egyházunknak közel kétezer éves történelme során sokszor felemelték főpásztori szavukat, amikor ezeket a törvényeket bárki is sértette; és származásra, nemzetiségre, vallásra vagy társadalmi elhelyezkedésre való tekintet nélkül védelmükbe vették azokat, akikre az isteni törvényeknek megsértéséből jogerős bírói ítélettel megállapított egyéni büntett nélkül kár származott; mert senkit, akinek a büntett elkövetésében része volt, a fájához, illetve nemzetiségéhez tartozó, vagy vallását követő embertársainak büntet-
tettéért jogosan büntetni nem szabad. Ezért védelmükbe vették és a szabad emberekkel egyenlő jogúakká iparkodtak tenni a valóságos rabszolgákat, a szegény páriákat stb., támogatták a szegényeket, és felemelni törekedtek az elnyomott munkásosztályt is.

A magyar püspöki kar tagjai ezeréves történelmünk tanúbizonysága szerint szintén védelmükbe vették a szegényeket és az ártatlanul szenvedőket vagy üldözötteket, és nemcsak a találékony keresztény szeretet gyakorlásával segítették őket, hanem arra is törekedtek, hogy a szegényügy, valamint a szociális kérdés a törvényhozás útján intézményesen megoldást nyerjen, és hogy az igazságosság minden vonatkozásban érvényesüljön.

Minden módon felkarolták elsősorban a szegényügyet, mert tudták, hogy a legfőbb parancsolat a szeretet, és hogy Krisztus szavai szerint mindig lesznek szegények, akikkel gyakorolhatjuk a szeretetet. Ezért nagy áldozatok árán ma is fenntartják vagy támogatják régi katolikus szeretetintézményeinket, sőt újakat létesítenek.

De magyar püspök elődeink közreműködtek abban is, hogy a szociális és a gazdasági kérdések a törvényhozás útján intézményes, ésszerű és politika-mentes megoldást nyerjenek. A múlt század közepén a jobbágyság felszabadítását saját javadalmuk jelentős részének feláldozásával iparkodtak előmozdítani. A későbbi földreformokért is tetemes áldozatokat hoztak. Ezeknek a reformoknak országgyűlési tárgyalása alkalmából az ország primása a püspöki kar nevében elsősorban a sokgyermekes, valamint a szegény családok földhöz juttatását szorgalmazta, és ezek részére a szükséges forgótőke biztosítását kamatmentes kölcsön formájában indítványozta. A szociális pápák: XIII. Leó és XI. Pius útmutatása szerint magyar püspök elődeink sürgették a munkásosztály szellemi és anyagi felemelkedését, veleszületett jogainak tiszteletben tartását, a munkaidő és a munkabér igazságos megállapítását, felsorakoztak az öregségi és rokkantsági biztosításról szóló törvényjavaslat mellett, és ugyanakkor mezei munkások hasonló biztosítását is szorgalmazták.

Hogyha pedig bárkinek veleszületett jogait, amilyenek: jog az élethez, az emberi méltósághoz, a személyes szabadsághoz, a vallás szabad gyakorlásához, a munkaszabadsághoz, a megélhetéshez, a magántulajdonhoz stb., vagy törvényes úton szerzett jogait akár egyes emberek, akár egyes emberi közületek, akár magának az államnak képviselői igazságtalanul csorbítják vagy éppen elveszik, a magyar püspökök kötelességszerűen felemelik tiltakozó főpásztori szavukat, és rámutatnak, hogy az említett jogokat nem az egyes emberek, nem is egyes emberi közületek, sőt nem is az állam képviselői adták, hanem maga az Isten, hogy tehát ezeket – a törvényes és jogerős bírói esetet kivéve – igazságosan senki és semmiféle földi hatalom nem csorbíthatja és el nem